

חזון אקים

לצוות את החברה הישראלית מקום טוב יותר
לאנשים עם פיגור שכלי ולבני משפחותיהם:
חברה מכבדת, חמה ומקבלת, המאפשרת
מימוש עצמי מתוק הכרה בשונות ומחויבות
לשוויון הזדמנויות.

אגודה לאומית לקידום אנשים
עם פיגור שכלי בישראל (נע"ר)

מה זה בכלל פיגור שכלי ?

- תפקוד אינטלקטואלי נמוך באופן משמעותי מהממוצע.
- ליקוי בהתנהגות המסתגלת – התנהגות שאינה בהתאם לדרישות החברתיות המקובלות מבני גילו הכרונולוגי של הפרט. לחלק מהאנשים יש בעיות התנהגות ובעיות ביצירת קשרים.
- היזקקות לתמיכה בתחומי החיים השונים.
- פיגור שכלי אינה מחלת נפש אם כי אדם עם פיגור שכלי יכול להיות בעל איפיונים של נכה נפש.

פיגור שכלי אינו מחלה ולא ניתן לרפא אנשים עם פיגור שכלי. יחד עם זאת, בכלים המתאימים, הם יכולים להתפתח ולפתח את כישוריהם.

אגודה לאומית לקידום אנשים
עם פיגור שכלי בישראל (נע"ר)

מה הגורמים לפיגור שכלי?

■ סיבות גנטיות – דוגמאות ומאפיינים:

- ❖ **תסמונת דאון** – תסמונת שכיחה (1 ל-900 לידות) שמאפייניה – בעיות גופניות, כושר תפיסה ולמידה איטי, קשיים בדיבור, בעלי אינטליגנציה רגשית מפותחת. התסמונת הנובעת מעודף גנטי הגורם לשיבוש בתהליך התפתחות העובר.
  - ❖ **תסמונת X שביר** – התסמונת השנייה בשכיחותה אצל אנשים עם פיגור שכלי (1 ל-5,000 אצל גברים, 1 ל-7,500 אצל נשים), שמאפייניה - רמת משכל נמוכה, בעיות בוויסות החושים ולעתים גם בבעיות תנועתיות. התסמונת נובעת ממחסור בחלבון האחראי על התפתחות המוח והיא עוברת בתורשה.
  - ❖ **תסמונת רט** - תסמונת המופיעה כמעט אך ורק אצל בנות (1 ל-10,000 לידות) שמאפייניה – גדילה מואטת של המוח, התקפים אפילפטיים, הפרעות בהליכה ואיבוד שליטה על תנועות הידיים, קשיי נשימה. התסמונת נובעת ממוטציה חדשה בביצית או בזרע.
- סיבות שקשורות להריון – מחלות ונטילת תרופות
  - סיבות שקשורות ללידה
  - גורם לא ידוע

אגודה לאומית לקימון אנשים
עם פיגור שכלי בישראל (נע"ר)

התייחסות החברה לאנשים עם פיגור שכלי על ציר הזמן

- יון העתיקה – הקריבו אנשים עם פיגור שכלי לאלים.
- ימי הביניים – אנשים עם פיגור שכלי נלקחו לעבדות.
- המאה ה-16 – אנשים עם פיגור שכלי נחשבו ללא אנושיים והוגדרו כ"מלאכי שטן".
- המאה ה-17-18 – בודדו אנשים עם פיגור שכלי יחד עם חולי נפש ועבריינים.
- המאה ה-19 – הכנסייה הקתולית הקימה מוסדות לאנשים עם פיגור שכלי.
- המאה ה-20 – פותחו מבחני אינטליגנציה לפיהם ניתן היה לאבחן אדם עם פיגור שכלי.
- המאה ה-21 - הכרה בזכותם של אנשים עם פיגור שכלי להשתלב בחברה בכל תחומי החיים:
חינוך דיור, תעסוקה ופעילויות פנאי.

אנחנו באקים מאמינים ש...

- לכל אדם עם פיגור שכלי היכולת למצות את הפוטנציאל שלו.
- אדם עם פיגור שכלי יכול להיות ברוך בכישרונות בתחומים מגוונים.
- אדם עם פיגור שכלי יכול ורשאי לתרום לחברה ולא רק להיתרם ממנה.

אגודה לאומית לקידום אנשים
עם פיגור שכלי בישראל (נע"ר)

אקים במספרים

- 34,000 אנשים עם פיגור שכלי בישראל
- 120,000 בני משפחה של אנשים עם פיגור שכלי
- 800 מתנדבים
- 620 עובדים
- 63 סניפים
- 40 מסגרות דיור
- 39 מועדונים
- מטה אחד ובו 12 מחלקות המנהלות על ידי אנשי מקצוע בתחומים: דיור, תעסוקה, בניה ופיתוח, משאבי אנוש, סנגור קהילתי, תרבות אומנות וספורט ועוד.

אגודה לאומית לקידום אנשים
עם פיגור שכלי בישראל (נ"ר)

אקים חוגגת 60 שנה של עשייה

- בשנת 1951 התארגנה לראשונה קבוצת הורים לילדים עם פיגור שכלי.
- בשנת 1968 יזמה אקים וארחה את הקונגרס העולמי הראשון בנוגע לשילובם של אנשים עם פיגור שכלי בחברה.
- בשנות ה-60 הפעילה אקים לראשונה קייטנות לילדים עם פיגור שכלי כמו לכל הילדים.
- בשנות ה-80 אקים יזמה מהפך בדיוור ופתחה מסגרת דיוור ראשונה לאנשים עם פיגור שכלי בקהילה. במקביל אקים הובילה מאבק לשילוב אנשים עם פיגור שכלי בשוק העבודה החופשי.
- בשנת 1998 אקים הקימה קבוצת תיאטרון לאנשים עם פיגור שכלי – "התיאטרון האחר".
- בשנת 2005 אקים פעלה לגיוס אנשים עם פיגור שכלי לצה"ל.
- בשנת 2006 אקים פיתחה מיזם תעסוקתי ראשון מסוגו לאנשים עם פיגור שכלי.

ועוד רבה הדרך לפנינו...

- סנגור עצמי - אנשים עם פיגור שכלי יהיו שותפים מלאים בקבלת החלטות בענייניהם – בחירת מקום מגורים, בחירת מקום תעסוקה ובחירת תחומי עניין.
- שילוב בקהילה – אנשים עם פיגור שכלי יהיו חלק בלתי נפרד מהקהילה בכל תחומי החיים.
- חינוך - מתן זכות הבחירה להורים לשלב את ילדם במסגרת חינוך רגילה.
- תעסוקה - יצירת מגוון אפשרויות תעסוקה ובכך העלאת שיעור התעסוקה בקרב אוכלוסיית אנשים עם פיגור שכלי.
- הטמעת עמדות חיוביות בקרב הציבור כלפי אנשים עם פיגור שכלי במערכת החינוך ובחברה בכללותה.

לסיכום...

"איכות הקהילה נמדדת באיכות הדאגה לחבריה

החלשים כי כולנו ילדי האל ופעיליו נוצרנו

שווים."

ליאן ואנייר

אגודה לאומית לקידום אנשים
עם פיגור שכלי בישראל (נע"ר)